

לְכָל סֵטְרָא, הָכִי מַהֲאֵי זֵהר זְהַרִין פְּמָה נִשְׁמַתִין, דְּאִינוּן זְהַרִין פְּלָהוּ בְרַקִיעַ.

נוסחא אחרנא.

הָזֵה זֹהַרֹת פְּמָה נִשְׁמֹת, שְׁהֵם זֹהַרֹת פְּלָן בְּרַקִיעַ.

נִסְחָא אַחֲרָת

שְׁנִינוּ, וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֵהר הָרַקִיעַ, שֶׁהוּא זֵהר טְמִיר וְגִנּוּז, זֶה כְּתָ"ר. זֵהר בְּהִיר בְּשִׁתְּקִים, זֶה חֲכָמָה. זֵהר זֹרֶק נִיצוּצוֹת וּמִבְּהִיק פְּבָרָק לְעֵינַיִם, זֶה בִּינָ"ה. זֵהר לְבָן פְּלִבְנָה, זֶה גְדֻלָּה. זֵהר זֹהַר אָדָם כְּמַאֲדִים, זֶה גְבוּרָ"ה. זֵהר מִבְּהִיק כּוֹלָל יֶרֶק כְּחֻמָּה, זֶה תְּפַאֲרָ"ת. זֵהר יֶרֶק כְּפּוֹכֵב, זֶה נִצְ"ח. זֵהר כּוֹלָל שְׁחַר וְאָדָם, זֶה הוֹ"ד. זֵהר זֹהַר לְכָל עֶבֶר כְּמִי שֶׁמֶפֶה כְּפִטְיֵשׁ וְזֹרֶק שְׁבִיבִים לְכָל צַד, זֶה יִסוּ"ד.

וְאֵלֵינוּ הֵם נִשְׁמֹת מְאֵלוּ הַמְשַׁכְּלִים שֵׁשׁ בָּהֶם שְׁכָל לְדַעַת בְּסוּדוֹת רְבוּנִים, כָּלֶם רְשׁוּמִים וּמִצְיָרִים בְּמַלְכוּת הָרַקִיעַ כְּפּוֹכְבִים שְׁמַאֲרִים בְּרַקִיעַ. וְהִינוּ יִזְהָרוּ כְּזֵהר הָרַקִיעַ, מֵה הָרַקִיעַ שְׁמַאֲרִים בּוֹ - אִף אֵלֶּה הַנִּשְׁמֹת שֶׁל הַמְשַׁכְּלִים כְּפּוֹכְבִים בְּרַקִיעַ, כֹּף מַאֲרִים בְּכֶסֶף.

וְכֶסֶף פּוֹרְחֹת מִן הָרַקִיעַ, וְזֶה צְדִיק חַי הַעוֹלָמִים, שֶׁמִּמֶּנּוּ פּוֹרְחֹת נִשְׁמֹת הַצְּדִיקִים וּמַאֲירוֹת בְּלִבְנָה, וְעֲלֵיהֶם כְּתוּב וַיִּתֵּן אֶתֶם אֱלֹהִים בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאֲרִיךְ עַל הָאָרֶץ.

וְהוּא הָרַקִיעַ שֶׁמַּעַל לַחַיּוֹת, זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וּמִמַּעַל לְרַקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים. וְהַפּוֹךְ רַקִיעַ, וְתַמְצָא אוֹתוֹ עֵיקָ"ר, וְיִסוּד הַמְּרַכְּבָה שֶׁעָלָיו עוֹמְדִים הַחַיּוֹת וְכֶסֶף הַמְּרַכְּבָה עֲלֵיוֹן, וְעָלָיו נֹאמַר וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, עַל הַצְּדִיק שֶׁלְמַעַל עוֹמֵד הַעוֹלָם הַמְּכֻסָּה, וְעַל הַצְּדִיק שֶׁלְמַטָּה עוֹמֵד עוֹלָם הַנִּגְלָה, וְהִינוּ מִצְּדִיקֵי הַרְבִּים - מֵאוֹתוֹ צְדִיק שֶׁל הַעוֹלָם תְּלוּיִים. מִי הֵם הַרְבִּים? אֵלוּ שְׁנַאמַר

תַּאנָּא וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֵהר הָרַקִיעַ, דְּאִיהוּ זֵהר טְמִיר וְגִנּוּז דַּא כְּתָ"ר, זֵהר בְּהִיר בְּשִׁתְּקִים דַּא חֲכָמָ"ה, זֵהר זֹרֶק נִיצוּצִין וּמִבְּהִיק פְּבָרָק לְעֵינַיִן דַּא בִּינָ"ה, זֵהר חוּרוֹ כְּסִיחָרָא דַּא גְדוּלָּה, זֵהר זֵהר סוּמְקָא כְּמַאֲדִים דַּא גְבוּרָ"ה, זֵהר מִבְּהִיק כְּלִיל יְרוּקָא כְּחֻמָּה דַּא תְּפַאֲרָ"ת, זֵהר יְרוּק כְּכֹבֵב דַּא נִצְ"ח, זֵהר כְּלִיל אוּכְסִים וְסוּמְקָא דַּא הוֹ"ד, זֵהר זֵהר לְכָל עֶבֶר כְּמַאֲן דְּמַחָא בְּפִטְיֵשׁ וְזֹרֶק שְׁבִיבִין לְכָל סֵטְרָא דַּא יִסוּ"ד.

וְאֵלֵינוּ אִינוּן נִשְׁמַתִין מֵאֵלֵינוּ מִשְׁכִּילִים דְּאִית בְּהוּן שְׁכָל לְאִשְׁתַּמוּדְעָא בְּרִזִין דְּמַאֲרִיהוּן, כְּלָהוּ רְשִׁימִין וּמִצְוִיָרִין בְּמַלְכוּתָא דְרַקִיעַא כְּכּוֹכְבֵיא דְנְהַרִין בְּרַקִיעַא, וְהִינוּ יִזְהָרוּ כְּזֵהר הָרַקִיעַ, מֵאֵי הָרַקִיעַ דְנְהַרִין בִּיהַ נִשְׁמַתִין דְּמִשְׁכִּילִים כְּכּוֹכְבֵיא בְּרַקִיעַ הָכִי נְהַרִין בְּכֶרְסִיא.

וְכִלְהוּ פְּרַחִין מִן רַקִיעַ, וְדַא צְדִיק חַי עוֹלָמִים דְּמַנִּיחַ פְּרַחִין נִשְׁמַתִין דְּצְדִיקָא וְנְהַרִין בְּסִיחָרָא, וְעֲלֵייהוּ כְּתוּב (בראשית א יז) וַיִּתֵּן אֶתֶם אֱלֹהִים בְּרַקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאֲרִיךְ עַל הָאָרֶץ.

וְאִיהוּ רַקִיעַ דְּאִיהוּ לְעִיל מַחִיוּן הָדַא הוּא דְכְּתוּב (יחזקאל א כו) וּמִמַּעַל לְרַקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֵאשִׁים, וְהַפּוֹךְ רַקִיעַ וְתַשְׁבַּח לִיהַ עֵיקָ"ר, וְיִסוּדָא דְמְרַכְּבָתָא וְעֲלֵיהַ קִיּוּמִין חִיוּן וְכֶרְסִיא דְמְרַכְּבָתָא עֲלָא, וְעֲלֵיהַ אֲתַמַּר (משלי י כה) וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם, עַל צְדִיק דְלְעִילָא (דף א ע"ב) קִיּוּמָא עֲלָמָא דַּא תְּכַסִּיא, וְעַל צְדִיק דְלְתַתָּא קִיּוּמָא עֲלָמָא דַּא תְּגַלִּיא, וְהִינוּ מִצְּדִיקֵי הַרְבִּים, מֵהַהוּא צְדִיקָא דְעֲלָמָא תְּלוּיִן, מֵאֵי הַרְבִּים אֵלֵינוּ דַּא תַּמַּר

הַנִּגְלָה, וְהִינוּ מִצְּדִיקֵי הַרְבִּים - מֵאוֹתוֹ צְדִיק שֶׁל הַעוֹלָם תְּלוּיִים. מִי הֵם הַרְבִּים? אֵלוּ שְׁנַאמַר

עלייהו הלכה כרבים דאינון מסטרא דאבהן,
דלית רבים פחות מתלת הלכה כרבים דא
שכינתא.

ומתמן (ישעיה ס כא) ועמך כלם צדיקים לעולם
יירשו ארץ, האי דאתמר בה (שם סו א)

והארץ הדם רגלי, דא שכינתא דאיהי פלילא
מעשר ספירן, ומתמן אתקריאו ישראל
מלכים צדיקים חוזים נביאים מארי תורה
גבורים חסידים נבונים חכמים ראשי אלפי
ישראל.

ורשותא אתיהיב לאלין נשמתין דאתתרכו
מאתרייהו פתר קודשא בריך הוא

ושכינתיה, לקננא בהאי חבורא, דאתמר
בה (משלי כז י) כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ולית צפור אלא שכינתא,
דאיהי מתתרכא מאתרהא הדא הוא
דכתיב (דברים כב ז) שלח תשלח את האם ואת
הבנים תקח לך, את לרבות שכינתא תתאה,

האם שכינתא עלאה, הדא הוא דכתיב (ישעיה נ
א) ובפשעיהם שלחה אמכם, דתרוניהו
אתתרכו מאתריהון, ובגין דא שלח תשלח
תרין שלוחין חד מבית ראשון וחד מבית
שני, לקיימא ביה (שם מב ח) אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לא אחר לא אתן שכינתא עלאה,
ותהלתי לפסילים שכינתא תתאה, פן איש
נודד ממקומו דא קודשא בריך הוא דאתמר
ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה, דאתתריך
אבתרייהו.

ועוד פן איש נודד ממקומו, דא משה דכתיב
(במדבר יב ג) והאיש משה ענו מאד,

דאתתריך רוחיה אבתרייהו. ועוד פן איש נודד
ממקומו מאן דאיהו איש צדיק דאזל נע ונד

מאתריה פשכינתא, דאתמר בה (בראשית ח ט) ולא

עליהם הלכה כרבים, שהם מצד
האבות, שאין רבים פחות
משלש, הלכה כרבים זו שכינה.
ומשם, ועמך כלם צדיקים
לעולם יירשו ארץ, זו שנאמר
בה והארץ הדם רגלי. זו
השכינה שהיא פלולה מעשר
ספירות, ומשם נקראו ישראל
מלכים, צדיקים, חוזים, נביאים,
בעלי תורה, גבורים, חסידים,
נבונים, חכמים, ראשי אלפי
ישראל.

ורשות נתנה לנשמות הללו
שגרשו ממקומן אחר
הקדוש-ברוך-הוא ושכינתו
לקנן בחבור הזה, שנאמר בה
כצפור נודדת מן קנה פן איש
נודד ממקומו, ואין צפור אלא
שכינה, שהיא מגרשת ממקומה.
זהו שכתוב שלח תשלח את
האם ואת הבנים תקח לך. את,
לרבות שכינה תחתונה, האם,
שכינה עליונה. זהו שכתוב
ובפשעיהם שלחה אמכם,
ששתיין גרשו ממקומן, ולכן
שלח תשלח - שני שלוחים,
אחד מבית ראשון, ואחד מבית
שני, לקיים בו אני יהו"ה הוא
שמי וכבודי לא אחר לא אתן.
שכינה עליונה - ותהלתי
לפסילים, שכינה תחתונה - פן
איש נודד ממקומו, זה
הקדוש-ברוך-הוא שנאמר בו ה'
איש מלחמה, שגרש אחריהן.

ועוד, פן איש נודד ממקומו, זה
משה, שכתוב והאיש משה ענו
מאד, שגרשה רוחו אתריהם.
ועוד, פן איש נודד ממקומו - מי
שהוא איש צדיק שהולך נע ונד
ממקומו כמו השכינה, שנאמר
בה ולא מצאה היונה מנוח,
שפך פרשוהו רבותינו, בזמן

מצאה היונה מנוח, דהכי

אוקמוהו רבנן בזמנא דאתתרב בי מקדשא גזר על בתי הצדיקים דיחרבו, דאזלין כל חד נודד ממקומו, דדיו לעבד למטהי כרביה, ורזא דמלה נדד הוא ללחם איה אי"ה דמרחם עליה, אוף הכי (ישעי' נא יח) אין מנהל לה וגומר, ובגין דא דיו לעבד למטהי כרביה, ולית לחם אלא אורייתא, האי גרם למארי תורה דאזלין מתתרכין.

זבאה איהו מארי מתיבתא מארי מדרש מארי תורה, דגם צפור מצאה בית (תהלים פד ד) בית דנשמעין ביה פתגמי אורייתא, דבאתר דאית תמן תורה דאיהו עמודא דאמצעיתא, גם צפור מצאה בית תמן, ובגין דא אוקמוה רבנן כל בית שאין נשמעין בו דברי תורה לסוף תתרכ, ואלין דנשמעין דברי תורה בהון אתקריאו ביצים אפרוחים בנים, ביצים מארי מקרא, אפרוחים מארי משנה, בנים מארי קבלה.

וערייהו אתמר (דברים כב ו) והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים, שלח תשלח מניהו, אבל על מארי קבלה אתמר (שם) לא תקח האם על הבנים, דלית סכלתנו לאשתמודע בשכינתא כאלין מארי קבלה, ואלין עבדין לה דירה ולקודשא בריהו הוא ופרחין עמה, בכל אתר דאיהי פרחת כלהו מנדדין עמה בשליחותא דילה, אבל אפרוחי לית גרפין דלהון שלמין דפרחין בהון, דאינון פקודי דעשה, כל שפן ביצים, ובגין דא אתמר עליהו לגבי אימא שלח תשלח את האם.

עד דאמר מלין אלין הא סבא אזדמן ליה ואמר, והא פתיב ואת הבנים תקח לה, אמר ליה סבא כל אתין לרבוויי, ובגין דא לא

שנחרב בית המקדש, גזר על בתי הצדיקים שיחרבו, שהולכים כל אחד נודד ממקומו, שדיו לעבד להיות כרבו. וסוד הדבר - נדד הוא ללחם איה, אי"ה שמרחם עליו, אף כף - אין מנהל לה וגו', ומשום זה, דיו לעבד להיות כרבו, ואין לחם אלא תורה, זה גורם לבעלי התורה שהולכים מגרשים.

אשרי הוא בעל הישיבה, בעל המדרש, בעל התורה, שגם צפור מצאה בית, בית שנשמעים בו דברי תורה, שבמקום שיש שם תורה, שהוא עמוד האמצעי - גם צפור מצאה בית שם, ולכן פרשוה רבותינו, כל בית שאין נשמעים בו דברי תורה, לסוף תתרכ, ואלו שנשמעים בהם דברי תורה, נקראו ביצים, אפרוחים, בנים. ביצים - בעלי מקרא, אפרוחים - בעלי משנה, בנים - בעלי קבלה.

וערייהם נאמר והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים, שלח תשלח מהם. אבל על בעלי קבלה נאמר לא תקח האם על הבנים, שאין שכל לדעת את השכינה כאותם בעלי קבלה, ואלו עושים לה דירה ולקדוש-ברוך הוא ופרחים עמה, בכל מקום שהיא פורחת, כלם נודדים עמה בשליחותה. אבל האפרוחים אין פנפיהם שלמים, שפורחים בהם, שהם מצוות עשה, כל שפן ביצים, ולכן נאמר עליהם כלפי האם שלח תשלח את האם.

עד שאמר דברים אלו, הנה זקן הזדמן לו ואמר: והרי פתוב ואת הבנים תקח לה! אמר לו: זקן, כל האתין לרבות, ולכן לא אמר

והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך. אמר לו: ברוך אתה המנורה הקדושה, שכך זה ודאי, והבנים הם ודאי תחת האם העליונה, חסידים, גבורים, בעלי תורה, חוזים, נביאים, צדיקים. חסידים - מצד החסד, דרגתו של אברהם, ובארו עליו, אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, שעושה לו קן שהוא אכסניה שלו, וזו השכינה שהיא הקן שלו, הבית שלו, ההיכל שלו, המלון שלו, ובארץ הקדושה היא יחודו וביתו, ולא מלון ואכסניה, אלא כפי אותו האיש שתקן אותה, ולכן נתן מדת החסד לאברהם.

גבורים - מצד הגבורה, שנותנים כח לרבונו לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחת גברתה בקשר של תפלין, שמי שאין לו תפלין בשעת קריאת שמע, מהצד שלו שולט עבד ושפחה על העולם, ובאותה שעה רוגזת השכינה, זהו שכתוב תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואף כן היא רוגזת יותר על נבל פי ישבע לחם, שנאמר בו לכו לחמו בלחמי, שהוא קמצן, נבל בממונו נבל שמו, שאינו נדיב ואינו מזרע האבות, שנאמר עליהם נדיבי עמים נאספו, שהרי קמצן הוא עני הדעת, אחר שלא עושה חסד לבעלי תורה להיות מחזיק בידיהם, ותורה ללא מצוות אינה תורת יהוה.

בערי תורה - מצד עמוד האמצעי שבו חצות לילה, הנה קם דוד לחבר אותו לשכינה

אמר והבנים תקח לך, אלא ואת, לרבות אפרוחים, אבל לא אמר הבנים תקח לך, אמר ליה ברוך אתה בוצינא קדישא דהכי הוא ודאי, ובנים אינון ודאי תחות אימא עלאה, חסידים גבורים מארי תורה חוזים נביאים צדיקים, חסידים מסטרא דחסד דרגא דאברהם, ואוקמוה עליה אין חסיד אלא המתחסד עם קונו, דעביד ליה קן דאיהו אכסניא דיליה, ודא שכונתא דאיהי (דף ב' ע"א) קן דיליה בית דיליה היכל דיליה, מלון דיליה ובארעא קדישא איהי יחודיה וביתיה, ולא מלון ואכסניא, אלא פפום ההוא פר נש דתקין לה, ובגין דא יהיב מדת חסד לאברהם.

גבורים מסטרא דגבורה דיהבין תוקפא למאריהון לכבוש עבד תחת רבו ושפחה תחות גברתה בקשורא דתפלין, דמאן דלית ליה תפלין בשעת קריאת שמע, מסטרא דיליה שליט עבד ושפחה על עלמא, ובההוא שעתא רגזא שכונתא, הדא הוא דכתיב (משלי ל' כב) תחת עבד פי ימלך ושפחה פי תירש גברתה.

ואוהי הכי איהי רגזא יתיר על נבל פי ישבע לחם (שם), דאתמר ביה (שם ט' ו') לכו לחמו בלחמי, דאיהו קמצן נבל בממוניה נבל שמיה, דלאו איהו נדיב ולא איהו מזרעא דאבהן דאתמר עליהו (תהלים מז' י') נדיבי עמים נאספו, דהא קמצן איהו עני הדעת, פתר דלא עביד טיבו למארי תורה למהוי מחזיק בידיהו, ואורייתא בלא פקודיא לאו איהי תורת יהוה.

מארי תורה מסטרא דעמודא דאמצעיתא, דביה חצות לילה הוה קם דוד לחברא ליה בשכונתא דאתקריאת